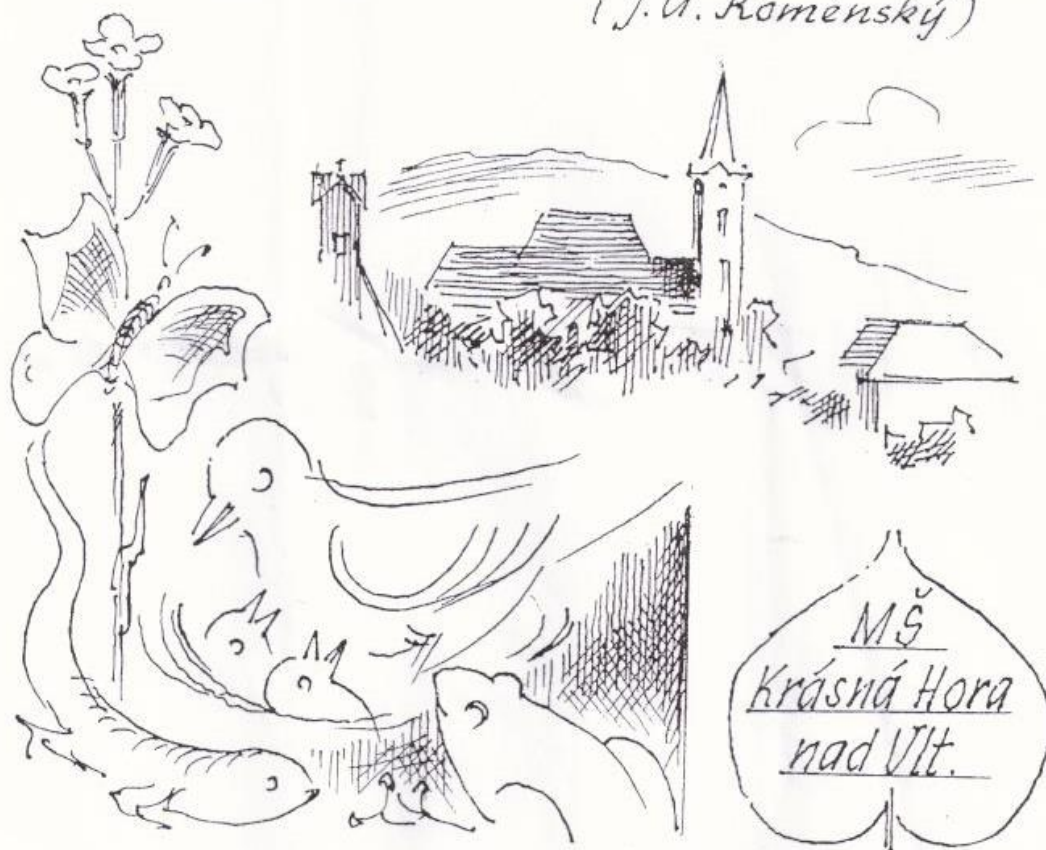

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ > ŽIJEME S PŘÍRODOU <

Motto: Láska k přírodě by se měla vštěpovat
dětem v rodinách i ve škole jako jedna
z nejvzácnějších vlastností člověka.
(J. A. Komenský)

MŠ
Krásná Hora
nad Vlt.

Obsah:

Úvod

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Přílohy školního vzdělávacího programu
9. Čerpané zdroje

Představujeme Vám naši Mateřskou školu v Krásné Hoře nad Vltavou:

Věříme, že každé dítě má talent, snažíme se jej rozvíjet, hledat cesty pro jeho posílení. Ukazujeme dětem jejich možné cesty a chceme, aby si každé z nich našlo tu, která je bude dále provázet a na které najde to, co potřebuje. Neexistují jediná správná řešení a chyba není nedostatkem, ale příležitostí k poznání.

Pro úspěšnou realizaci vzdělávání nabízíme emočně příznivé klima, učíme se vzájemnému respektujícímu přístupu, každému dítěti se dostane individuální péče podle jeho potřeby.

V naší mateřské škole se snažíme naplňovat název a motto našeho Školního vzdělávacího programu Žijeme s přírodou a to pobyty v rozmanitém přírodním prostředí, objevováním, přímým pozorováním přírody, měnícího se počasí i ročních období, sdílením inspirací, získáváním pohybových dovedností, přímých prožitků, pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, rozvíjením všech smyslů, podporou ekologického citění...

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je individuální přístup k dětem, opírající se o prvky z programu Začít spolu – ranní úkoly, rituály, centra aktivit, vytváření pravidel, kooperativní učení, sebehodnocení dětí, respektování vývojové úrovně dětí, vítaná spolupráce s rodinou..

Při vzdělávání využíváme netradiční pomůcky – práce s tablety, polytechnická výchova, logické hry, písmena, přírodní i odpadový materiál.

Poskytujeme vzdělání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, proto máme asistenta pedagoga. Též se zaměřujeme na rozvoj dětí s odloženou školní docházkou. Příprava na školu probíhá v součinnosti se základní školou.

Usilujeme o efektivní komunikaci mezi školou a rodiči.

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Krásná Hora nad Vltavou

Adresa: Školská 80, 262 56 Krásná Hora nad Vltavou

Kontaktní údaje:

mobil 736 703 682

ms@skolahora.cz

zsms_krasnahora@centrum.cz

ms@skolahora.cz

www.skolahora.cz

IČO: 75034425

Zřizovatel: Město Krásná Hora nad Vltavou

Ředitelka školy: Mgr. Martina Vičková

Název ŠVP PV: Žijeme s přírodou

Zpracovatelky původní verze rok 2007:

Dana Jirsová, Olga Hubičková

Průběžně upravované verze a aktualizace:

Olga Hubičková, Jana Černá, Hana Volfová

Číslo jednací:

2. Obecná charakteristika školy

Historie školy:

Mateřská škola v Krásné Hoře nad Vltavou je škola s dlouholetou tradicí. Již v roce 1945 bylo jednáno o jejím zřízení.

Provoz mateřské školy byl zahájen 1. 9. 1949. Mateřská škola byla umístěna v přízemí budovy národní školy a byla vedena pod její správou jako škola bez celodenní péče.

Následujícího roku byla zavedena celodenní péče a mateřská škola byla přestěhována do bývalé budovy Sboru národní bezpečnosti. V této budově jsme po různých úpravách setrvali až do července roku 2004.

Od roku 1950/1951 tedy začíná existovat samostatná mateřská škola, která se z jednotřídní mateřské školy na sklonku roku 1975 rozrostla o další třídu.

V srpnu 2004 jsme se po 55 letech přestěhovali zpět do budovy národní, nyní základní školy, čp. 80. Důvodem byl klesající počet dětí v mateřské škole i základní škole, nevyužité prostory obou zařízení, vysoké náklady na vytápění budovy mateřské školy i fakt, že k 1. 1. 2003 došlo ke sloučení obou zařízení do jednoho právního subjektu. Podle počtu dětí fungujeme buď jako jednotřídní nebo dvoutřídní mateřská škola.

NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU „ŽIJEME S PŘÍRODOU“

Láska k přírodě by se měla vštěpovat dětem v rodinách i ve škole jako jedna z nejvzácnějších vlastností člověka...Jan Amos Komenský

Charakteristika školy

Po přestěhování v srpnu 2004 mateřská škola sídlí v horní budově základní školy, která prošla celkovou rekonstrukcí, aby odpovídala potřebám předškolních dětí.

Budova se nachází nedaleko náměstí.

O letních prázdninách roku 2010 došlo k úpravám vnějším a to k výměně oken, budova byla zateplena, má novou fasádu a změnilo se i vytápění.

Budova je jednopatrová, okna směřují na jižní stranu.

V prvním patře je jedna třída sloužící zejména jako herna a druhá třída využívaná zejména k pracovním, výtvarným činnostem a ke stravování dětí, dále je v patře ložnice, sklad pro lůžkoviny a lehátka, kuchyňka, kancelář, malý sklad, umývárnu a toalety pro děti a hygienicko sociální zařízení pro zaměstnance. Na chodbě jsou umístěny skříně, které slouží k uložení pomůcek a různého materiálu pro činnost s dětmi.

V přízemí se nachází další třída mateřské školy, školní družina, kabinet mateřské školy a školní družiny, toalety chlapců a dívek, šatna – ta je společná pro děti z mateřské školy a školní družiny.

Třidu v přízemí využívají zpravidla 5 – 7leté děti (předškoláci) a třídu v 1. patře děti mladší a nově příchozí.

V dopoledních hodinách je možno využívat i prostor školní družiny.

Pro pohybové aktivity, nebo v případě nepříznivého počasí je možno využívat tělocvičnu v dolní školní budově.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Podmínky vzdělávání

Do renovovaných prostor jsme zakoupily nové dětské stolky a židličky respektující výškové rozdíly mezi dětmi. Na okna jsme zakoupily nové záclony a závěsy, zastínění oken bylo doplněno žaluziemi. V herně a třídě je pěkné obložení stěn, podlahy pokrývají koberec a lina, na chodbě a na sociálním zařízení je světlá dlažba.

Dětský nábytek je podle finančních možností postupně obnovován.

Mateřská škola má dobře vybavenou dětskou i učitelskou knihovnu. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je standardní, průměrné, odpovídající finančním možnostem.

Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly brát a samy je i ukládat.

Třída v přízemí má omezené prostory a při zvýšeném počtu dětí je možnost dopoledne využívat prostory školní družiny.

Pokud není možná přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné (například z důvodu krizového opatření), poskytuje škole dotčeným dětem vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávací nabídku najdou rodiče na webových stránkách školy.

Děti se svými výtvary, vyrobenými s rodiči nebo s učitelkami, podílejí na úpravě a výzdobě prostředí mateřské školy.

Různé informace, jídelníček, novinky o životě dětí v mateřské škole, pozvánky na akce si rodiče mohou přečíst na nástěnkách umístěných ve vstupní chodbě v přízemí.

Naše mateřská škola k pobytům venku využívá hřiště, dvorek mezi městským úřadem a mateřskou školou a zahrady pod budovou základní školy. Na pozemku pod tělocvičnou školy od roku 2007 máme zabudované nové sportovně herní prvky tzv. „Tomovy parky“, dětské pískoviště a odpočinkové zóny. V roce 2019 byla otevřena venkovní třída, došlo k úpravě zeleně po obvodu zahrady, byl zhotoven hmatový chodník a zasazeny vrbové stavbičky.

Poměrně blízko máme les, louky, rybníky, zahrady a polní cesty.

V obci svojí činnost provozuje zemědělské družstvo, myslivecké sdružení, svaz rybářů a chovatelé drobného zvířectva. Blízkost těchto prostředí nám umožňuje uskutečňovat náš vzdělávací program „Žijeme s přírodou“.

Máme v plánu dle prostorových, finančních, organizačních, personálních, časových a legislativních možností změnit a zlepšit vybavení mateřské školy hračkami, materiály a pomůckami, umožnit práci s tablety. (hry pro rozvoj logopedie, jemné motoriky, grafomotoriky, nácvik písma,...) a využívat technický ateliér za budovou mateřské školy.

3.2. Životospráva

Veškeré jídlo a pití je do mateřské školy dováženo ze školní jídelny základní školy v nerezových termosech. Vzhledem k této skutečnosti jsme nuceny dodržovat poměrně přesný čas svačiny i oběda. Ve školní jídelně se snaží připravovat dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů.

Společně se snažíme o zajištění dostatečného pitného režimu v průběhu celého pobytu dítěte v mateřské škole a reagujeme na případné stravovací požadavky rodičů (alergie apod.).

Děti mají v mateřské škole hrníček, ze kterého pijí během celého dne, při pobytu na školní zahradě, na delších vycházkách a výletech.

Na vydávání jídla se podílí provozní pracovnice mateřské školy. Pro uchování potravin je k dispozici lednice, k případnému ohřevu slouží mikrovlnná trouba a sporák. Jídelníček je vyvěšen na chodbě mateřské školy a na webových stránkách školy, kde je též ceník jednotlivých jídel.

Naší snahou je, aby všechna jídla děti alespoň ochutnaly a naučily se zdravému stravování, děti vedeme k samostatné obsluze při podávání jídel, k sebeobsluze.

O školních prázdninách děti z organizačních důvodů obědvají v jídelně základní školy.

Máme v plánu dle prostorových, finančních, organizačních, personálních, časových a legislativních možností změnit a zlepšit v jídelníčku množství nabízeného ovoce, zeleniny a zdravých potravin.

3.3. Psychosociální podmínky

Nově příchozím dětem nabízíme adaptační režim.

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Naší snahou je, aby žádné dítě nebylo zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, o vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Počítáme s aktivní spoluúčástí dítěte při všech činnostech. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme snahu pracovat samostatně a důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou ohleduplnost, pomoc a toleranci. Děti seznamujeme s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů.

Naším cílem je dostačujícím způsobem řešit vztahy ve třídě a nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem.

Zařazujeme prvky programu „Začít spolu“ a práci v centrech aktivit.

Pedagogové zatěžují děti v rámci jejich možností, individuálních schopností a potřeb tak, aby v předškolním období dosáhly očekávaných výstupů rámcově vzdělávacího programu předškolního vzdělávání. Je zajištěn pravidelný denní řád a ten je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Z organizačních a zdravotních důvodů (dovážení jídla) zůstává pevný časový rozvrh při stravování (dopolední svačina, oběd) a čas pro náročnější pohybové aktivity (před jídlem).

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na aktuální stav počasí.

Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě, na ověřených bezpečných místech v přírodě, v tělocvičně. V případě většího počtu předškolních dětí máme možnost v dopoledních hodinách využívat prostory školní družiny. Spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí a přání rodičů.

Máme v plánu dle prostorových, finančních, organizačních, personálních, časových a legislativních možností změnit a zlepšit zapojování rodičů do života mateřské školy a komunikaci s nimi.

3.4. Organizace mateřské školy

Mateřská škola s celodenní péčí a kapacitou 44 dětí.
Provozní doba z pravidla 6:15 – 16:00 hod.

Při dostatečném počtu dětí jsou rozděleny podle věku do 2 tříd:

Mladší děti – u berušek

Starší děti – u sluníček

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Krásná Hora nad Vltavou.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka školy

Vedoucí učitelka mateřské školy

Kvalifikovaný pedagogický personál

Všichni pedagogičtí pracovníci mateřské školy se neustále sebevzdělávají a aktivně se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V případě potřeby spolupracují s asistentem pedagoga.

3.7. Spoluúčast rodičů

- informační schůzky
- nástěnka Zprávičky ze školičky
- individuální pohovory o prospívání dětí – pokrocích, rozvoji, případných problémech
- akce typu Hrátky dětí a rodičů – podzimnícci, obrázky z listí, pohádkové postavy, Nejsme na to sami – očekávané výstupy apod.
- nabídka z oblasti prevence vad dolních končetin, logopedie, péče o děti s odloženou školní docházkou
- zprostředkování možnosti nákupu dětských knih, didaktických pomůcek
- besídka a pěvecká vystoupení (vítání adventu)
- příležitostné výstavy
- spolupráce se sdružení rodičů a přátel školy – mikulášská a vánoční nadílka, výlety, loučení s předškoláky
- akce typu Balónková slavnost – slavnostní přivítání nových dětí do mateřské školy společně s prvňáčky, Náš školáček – návštěva předškoláků ve škole, ukázka práce školních dětí
- společná divadelní přestavení, koncerty apod., mateřské školy a 1. stupeň základní školy
- nabídka knih z Klubu mladého čtenáře
- sportování venku i v tělocvičně základní školy, zapojení do projektu Se S
- nabídka ateliérového fotografování pro rodiče

Máme v plánu dle prostorových, finančních, organizačních, personálních, časových a legislativních možností změnit a zlepšit vybavení a estetický vzhled školní zahrady a dvorku za mateřskou školou, vybavení pro předškoláky v technickém ateliéru

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Vzdělávání takového dítěte je mateřská škola schopna zajistit díky přítomnosti asistenta pedagoga na třídě, spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, případně dalšími odborníky.

Učitelky se při práci s těmito dětmi zaměří na maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti a plné zapojení dítěte. Dítě maximálně zapojujeme do běžného chodu třídy, ale zároveň je možné zajistit individuální práci, případně i klidné místo k odpočinku nebo samostatné práce. Ve zvýšené míře uplatňujeme vizualizaci, motivaci k činnosti a praktické činnosti.

Máme v plánu dle prostorových, finančních, organizačních, personálních, časových a legislativních možností změnit a zlepšit spolupráci a komunikaci s asistentem pedagoga i rodinou, v případě potřeby zajistit speciální pomůcky, hračky k vývoji dítěte

3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

V naší mateřské škole vytváříme co nejlepší podmínky k objevení a podpoření každého dítěte s ohledem na jeho individuální činnosti.

Nadaným dítětem je to, které při adekvátní podpoře vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Tyto děti budeme podporovat, tak aby se projevy nadání dítěte dále rozvíjely s ohledem na individuální možnosti dítěte.

Ve spolupráci s rodinou doporučíme i návštěvu školského poradenského zařízení

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Stávající prostorové uspořádání naší mateřské školy není zcela vyhovující pro malé dvouleté děti, ale třída v prvním patře je dostatečně prostorná pro volný pohyb a hru dětí. Snažíme se dětem mladším tří let vytvářet podmínky zejména pro rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti.

Děti mají v mateřské škole stálý pravidelný denní režim a snažíme se zajistit pocit bezpečí a emoční podporu.

Zajišťujeme těmto dětem postupnou adaptaci s přihlédnutím k jejich aktuálním potřebám. Dopřáváme dětem opakování dovedností, vycházíme z reálného okolí, předchozích zážitků.

Učíme je aktivním prožitkem s možností užívat všechny smysly.

Učíme se dávat dětem popisnou zpětnou vazbu na konkrétní činnost.

Počítáme s kratší soustředěností dětí a s tím, že na činnosti potřebují delší čas.

S orientací v prostorách třídy, hračkách a pomůckách pomáhají dětem obrázková pravidla a piktogramy. Učitelky uplatňují k dětem laskavý důsledný přístup.

4. Organizace vzdělávání

Podmínky přijímání dětí:

- děti jsou do mateřské školy přijímány podle platné legislativy a v daném termínu
- v případě volné kapacity v průběhu celého školního roku
- v období letních prázdnin mohou být přijaty i děti z jiné mateřské školy

(podrobnosti uvádí školní řád)

Vzdělávání probíhá ve dvou třídách, kde jsou děti rozděleny podle věku.

V mateřské škole uskutečňujeme vzdělávání dle platné legislativy pro děti s povinnou předškolní docházkou, posilujeme bezpečné a podnětné prostředí pro objevování a rozvoj všech talentů.

Díky vysoké profesionalitě našeho personálu jsme schopny poskytovat i distanční vzdělávání pro děti.

5 . Charakteristika vzdělávacího programu

Při práci v mateřské škole sledujeme tyto rámcové cíle z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Program naší mateřské školy má název „Žijeme s přírodou“.

Plněním tohoto programu se snažíme naplnit citát J. A. Komenského „Láska k přírodě by se měla vštěpovat dětem v rodinách i ve škole jako jedna z nejvzácnějších vlastností člověka.“

Chceme rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy.

Jsme zde, abychom umožnily dětem vzdělanostní základ, který bude dítěti otvírat cestu k celoživotnímu rozvoji, učení a odpovědnému vztahu k životnímu prostředí a její ochraně.

Pracujeme podle Rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízíme kvalitní standardní péči o všechny děti. Tuto péči doplňujeme kompenzačními programy podle potřeby – např. prevencí vad dolních končetin, logopedickým poradenstvím, prvky jógy v pohybových aktivitách, hrou ekologií a individuálními programy pro integrované děti a děti s odloženou školní docházkou.

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání a prožitkové učení.

Denně se věnujeme hrám, pohybovým aktivitám, řízeným činnostem a přímému pozorování přírody – její rozmanitosti, vývoji a neustálým proměnám. Snažení všech zaměstnanců směřuje k tomu, aby u nás byly děti spokojené, uměly říci svůj názor a osvojily si kompetence důležité pro jejich další rozvoj a učení.

Při každodenní práci myslíme na to, že zájem dítěte je nejpřednějším hlediskem, nejsme lhostejné k případným dětským starostem a trápením a každé dítě má u nás právo na

spravedlivé zacházení. Osvědčily se nám tzv. „ranní kruhy“ či „ranní chvilky“, kdy si s dětmi povídáme na různá témata, rozvíjíme komunikační dovednosti, paměť apod.

Tradicí se v naší mateřské škole staly návštěvy v pečovatelském domě, návštěvy sponzorů a přátel mateřské školy, základní školy a školní jídelny, besídky, velikonoční a vánoční výstavy, exkurze, výlety, návštěvy divadla a zimní cvičení ve školní tělocvičně.

Od školního roku 2005/2006 byla zavedena nová tradice – vítání nových dětí do mateřské školy a 1. třídy základní školy na Balónkové slavnosti.

Péči věnujeme informovanosti rodičů i ostatních spoluobčanů o dění v naší mateřské škole prostřednictvím článků v obecním Zpravodaji.

Při mateřské škole funguje SRPDŠ (Sdružení rodičů a přátel dětí a školy).

Rodiče mají možnost mateřskou školu navštěvovat, účastnit se akcí školy, při schůzkách jsou seznamováni s naším programem, mohou se podílet na řešení vzniklých problémů.

Přispívají na nákup pomůcek, hraček, na dárky a výlety dětí.

O životě v mateřské škole pořizujeme fotodokumentaci, kterou vkládáme se souhlasem rodičů na sociální síť a zasíláme e-mailem.

O pokrocích a případných potížích svých dětí se mohou rodiče informovat při konzultačních hodinách nebo při individuální schůzce. Informace o dění v mateřské škole sdělujeme písemně na vývěsné tabuli a zároveň zasíláme e-mailem.

Pravidla poskytování podpůrných opatření:

Podpůrné opatření I. stupně uplatní MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP vytvoří třídní učitelky dítěte, bude projednán na pedagogické radě a bude průběžně realizován. Za plnění PLPP odpovídají obě učitelky ve třídě. PLPP je pravidelně po 1 měsíci vyhodnocován, díky zpětné vazbě bude zaznamenán pokrok ve vzdělávání dítěte.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje učitelka mateřské školy ve spolupráci s ostatními učitelkami s cílem stanovení metod práce s dítětem, organizace vzdělávání a způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností dítětem, potřeby úprav ve vzdělání a zapojení v kolektivu. PLPP má písemnou podobu.

Vyhodnocení PLPP obsahuje popis problémů při vzdělávání, které byly v rámci PLPP podporovány, hodnocení účinnosti podpory a změny ve vzdělávání včetně návrhu pro další rozvoj dítěte.

Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb nepostačují podpůrná opatření v rámci PLPP, ředitel školy po projednání s výchovným poradcem doporučí dítěti využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálně vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření II. – V. stupně budou stanovena školským poradenským zařízením po projednání s MŠ a zákonným zástupcem dítěte. Případně bude přijat asistent pedagoga. Pro dítě je vytvořen individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vytváří třídní učitelky dítěte, (na základě doporučení PPP) IVP bude projednán na pedagogické radě a bude průběžně realizován. Za plnění IVP odpovídají obě učitelky ve třídě.

Při činnostech především dodržujeme zásadu přiměřenosti, podáváme stručné a srozumitelné pokyny/instrukce, respektujeme pracovní tempo dítěte a poskytujeme dostatek času k zvládnutí úkolů. Při výchovných činnostech respektujeme individuální možnosti dítěte. Zároveň budeme trpělivě a důsledně vyžadovat plnění jednoduchých

pokynů, přiměřené dokončení činností a dodržování předem společně dohodnutých pravidel. Dbáme na úpravu prostředí třídy, aby bylo bezpečné vzhledem k možnostem dítěte

ZAČÍT SPOLU

- prvky vzdělávacího programu „Začít spolu“ jako dodatek ke stávajícímu Školnímu vzdělávacímu programu „Žijeme s přírodou“

Ověřování programu v praxi od školního roku 2015/2016

Prvky vzdělávacího programu ZAČÍT SPOLU

Na základě dobrých zkušeností ze škol, které pracují podle programu Začít spolu, na základě vlastního studia metodického průvodce Začít spolu a po absolvování Letní školy v MŠ Raduška v Kadani, později pak po návštěvě Dne otevřených dveří v téže MŠ paní učitelkami Jirsovou a Hubičkovou, jsme se rozhodly některé prvky tohoto programu zařadit do našeho ŠVP Žijeme s přírodou.

Jejich účinnost v praxi si ověřujeme od školního roku 2015/2016

Cíle:

Dítě jako tvůrce svého vzdělání
Rodič jako vítaný partner školy
Učitel jako průvodce dítěte na jeho vzdělávací cestě

Celkově je naší snahou vylepšit stávající program, uplatňovat pozitivní přístup k dětem, kladné hodnocení a podporu dobrých vlastností dětí.

NOVĚ ZAVEDENÉ PRVKY

1. ranní úkoly
2. pravidelné ranní kruhy
3. vybudování některých center aktivit
4. kooperativní a prožitkové učení
5. sebehodnocení
6. nápisy a obrázky označující věci kolem nás
7. intenzivnější spolupráce s rodiči

Ranní úkoly

Na nástěnce před vstupem do třídy je úkol zaměřený k tématu, o kterém si ten den budou děti povídat. Rodiče (sourozenec) přečtou, jaký je den v týdnu, datum a zadání, případně dítěti s úkolem pomohou.

Je to jedna s forem spolupráce s rodinou, usnadnění vstupu dítěte do třídy a přehledu rodičů o náplně dne.

Ranní kruh

Ranní kruh začíná po svačině, rituálem – motivační básnička nebo písnička. Děti s učitelkou sedí v kruhu, který je symbolem partnerství a spoluzodpovědností.

Děti jsou seznámeny s tématem, jsou jim nabídnuty činnosti v centrech, podle své volby se rozhodnou, kde chtějí plnit zadaný úkol.

Centra aktivit

Zkušebně jsme vybudovaly tato centra aktivit:

- kostky
- dramatika
- ateliér
- hudba
- knihy a písmena
- manipulační a stolní hry
- dílny

Kooperativní a prožitkové učení

Kooperativní a prožitkové učení je založeno na spolupráci dětí při řešení úkolů. Děti se učí vzájemně si pomáhat, radit se, plánovat, dosáhnout společnými silami výsledku a zároveň respektovat pravidla, která si v září samy určily.

Děti se učí na základě zkušeností a prožitků, zapojením všech smyslů nejen ve třídě v centrech aktivit, ale i učením při pobytech venku.

Tento typ učení nabízí prostor pro fantazii a tvořivost.

Sebehodnocení

Děti se učí hodnotit své úspěchy a neúspěchy, uvědomovat si, co se mu daří a co je potřeba zlepšit.

Nápisy a obrázky

Nábytek, hračky, předměty, centra aktivit...jsme písemně označily tak, aby děti nenásilnou formou poznávaly souvislosti mezi skutečnými předměty a nápisy

Spolupráce s rodiči

Větší informovanost na nástěnkách, zprávy z akcí a fotodokumentace, individuální konzultace s rodiči, spolupráce v oblasti materiálního zabezpečení, možnost zapojení ve třídě, výměna informací oběma směry.

Program Začít spolu lze zapůjčit v MŠ

Podrobné informace a novinky lze najít na webových stránkách www.zacitspolu.eu

Vzhledem k tomu, že uplatňujeme pouze některé prvky programu Začít spolu, není podmínkou, že děti pracují v centrech každý den. Podle potřeby uplatňujeme i frontální výuku.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Integrované bloky

Náš školní vzdělávací program nazvaný „Žijeme s přírodou“ obsahuje deset integrovaných bloků, každé téma je ještě rozčleněno do podtémat.

Naše témata jsou naplněna denními přirozenými činnostmi – spontánními i řízenými, režimovými i pohybovými aktivitami, různými akcemi, pobyty venku, pěstitelskými činnostmi i společností činností s rodiči.

Naše nabídka je doplněna, upravována a rozvíjena podle toho, co již děti vědí, podle spontánně vznikajících potřeb dětí a využíváme přirozených příležitostí.

Vzdělávací nabídku se snažíme naplňovat účelnými a smysluplnými činnostmi tak, aby se děti co nejvíce přiblížily dosažení očekávaných výstupů daných Konkretizovanými očekávanými výstupy RVP PV.

Předpokládaný časový plán je orientační, vychází z ročního období a podmínek MŠ.

Obsahovou nabídku budeme průběžně vyhodnocovat z hlediska naplňování cílů vzdělávání a podle získaných výsledků dále plánovat – obohacovat o nové zajímavé náměty, hledat vhodné prostředky a činnosti apod.

á

INTEGROVANÉ BLOKY

I. V DOBRÉM JSME SE SEŠLI

Inspirativní podtémata

Prázdniny skončily – vítejte v mateřské škole

Přijela pouť – léto končí

Já a moji kamarádi

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- pomoci dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí
- vysledovat stav pohybového aparátu dětí (držení těla, pohybové dovednosti, koordinace, úroveň pohybové spolupráce...)
- prostřednictvím pohybových aktivit zajistit radostný vstup a pobyt dětí v mateřské škole a aktivně se do pohybových činností zapojovat
- osvojovat si dovednosti k podpoře duševní i fyzické pohody
- vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy
- podporovat duševní pohodu, zjišťovat úroveň řeči a vyjadřovacích schopností
- rozvíjet schopnost vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- počáteční uvědomění si vlastní identity, svojí role
- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a dětem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině, rodině, škole
- rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností, navazování dětských přátelství

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě, školce
- po celý školní rok organizačně zajišťovat setkávání všech dětí při hudebních činnostech a scházení se nejstarších dětí ke společným navozeným činnostem
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- zapojovat se do výzdoby prostředí mateřské školy
- počáteční rozvoj pocitu sounáležitosti a živou a neživou přírodou

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- motivační cvičení s využitím písní a říkadel, základní druhy lokomočních cvičení
- seznamovací hry a hry dotykové s vyjadřováním pocitů, prožitků a dojmů ze hry, role...
- hry s využitím bubínku, ozvučených dřívěk apod.
- jednoduché pohybové a hudebně pohybové hry
- seznamování se základními povely a reakcemi na zvukové signály
- využití hudby k pohybu
- pravidelné zařazování nápravných cviků jako prevence vad dolních končetin
- využití školní zahrady – míčové hry, cvičení venku, práce se zahradním náčiním
- manipulační cvičení a jednoduché úkony s předměty, nástroji, přírodním materiálem apod.
- konstruktivní činnosti
- správné držení tužky, grafické činnosti, pracovní listy
- první poznatky o bezpečí a zdraví
- adaptace bez slziček
- podporování dětských přátelství a kamarádkých
- poznávání jmen a značek
- zařazování tematických veršů, písní i prózy
- vzpomínky na prázdniny, chování v přírodě
- rodinné vztahy - pout'
- seznamování s prstovými barvami
- prohlížení knih, leporel
- přímé pozorování přírodních jevů, vycházky do přírody
- hry podporující tvořivost a fantazii (výtvarné, konstruktivní, hudební...)
- všichni jsme tu kamarádi – pravidla chování v mateřské škole
- hry na poznávání jmen
- půjčování hraček, domluva, spolupráce s ostatními dětmi
- cvičení dvojic, trojic apod., zapojování ostýchavých dětí
- pravidla vzájemné komunikace (neskákat do řeči, mluví pouze jeden, umění naslouchat, kladení otázek a odpovědí)
- společné vytváření pravidel
- přizpůsobit se režimu v mateřské škole, přináležet ke skupině, spolupracovat s učitelkou a ostatními dětmi
- poznávat tradice v obci – Přijela pout'
- společné výtvarné, pracovní a hudební činnosti (např. květiny, houby)
- společenské chování (pozdravy, požádání, poděkování) i správný vzor dospělého

- dodržování pravidel her na školní zahradě (chránit zdraví své i ostatních dětí)
- hodnocení správného a nevhodného chování v průběhu dne dětmi i učitelkou
- počáteční seznamování s výtvarnými činnostmi a technikami (estetické vnímání věcí i přírody, tříbení vkusu, téma např. květiny našich zahrádek, houby)
- literární a slovesné činnosti (poslech pohádek, veršů...)
- tvořivé hry s pískem, poznávání školní zahrady, experimenty a manipulace s různými materiály
- pozorování počasí, změny ročního období
- poznávání živé a neživé přírody, rozmanitost přírody, lesa, sběr hub, prohlížení zahrádek, sběr kaštanů apod.
- při pobytech venku pozorování stavu životního prostředí, prvotní hodnocení a úvahy dětí o tom, co se líbí, nelíbí, je či není správné
- společná péče o školní zahradu – úklid pískoviště, sběr klacíků, udržování pořádku v hračkách, správné zacházení s vybavením školní zahrady (koníci, dřevěná průlezka, houpačky...)

C. Očekávané výstupy - co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Adaptovat se na život ve škole
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzorů
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- Zvládat sebeobsluhu a základní hygienické návyky, jednoduché úklidové práce
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- Využívat všechny smysly, záměrně pozorovat a všímat si
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, zvládat běžně činnosti, které se opakují
- Začlenit se do třídy, zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Chovat se zdvořile, umět pozdravit, rozloučit se, požádat a poděkovat

D. Klíčové kompetence

- Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Učí se činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- Orientovat se v blízkém okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí

II. PODZIME, PODZIME...

1. Podzim v zahradě
2. Podzim na poli
3. Svět kolem nás – místo, kde žiji
4. Příroda se mění

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností (základní druhy lokomoce, změny postojů a poloh, sladit pohyb s rytmem a hudbou, hudebně pohybové činnosti)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- učit e rozlišovat co prospívá a škodí zdraví
- cvičit bezpečné chování v dopravních situacích, při pobytu v lese
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti – produktivní i receptivní, využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii
- podporovat dětská přátelství
- rozvíjet toleranci, respekt, přizpůsobivost
- na základě pozorování společných her starších a mladších dětí vědomě předcházet omezování potřeb a přání mladších dětí vůči starším
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody
- osvojovat si jednoduché poznatky o svém bydlišti, zemi, ve které žijeme, o přírodě a její proměně

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- základní druhy lokomoce
- napodobování pohybů podle vzoru
- zaujímání základních postojů a zařazování zdravotních cviků
- cvičení s náčiním, spojení hudby s pohybem, využívání hry na tělo
- seznamování s řemesly sadař a zahradník – pantomimické vyjádření činností
- cvičení pro rozvoj obratnosti
- procvičování jemné motoriky a tvořivosti dětí při hře s netradičními materiály, orientace v prostoru (hry s plastovými víčky, přírodninami...)
- pohyb v tématech (sklizeň – sklízíme plody podzimu na zahradě, poli)
- zapojování všech smyslů, ochutnávky, hry sluchové, poznávací, hmatové, čichové
- gymnastika mluvidel, správná artikulace
- grafomotorika - pracovní listy s podzimní tematikou
- upevňování pracovních dovedností (práce s nůžkami, lepidlem, přírodními materiály)
- zjišťování znalosti zeleniny a ovoce
- tematické verše a písně

- vyprávění podle obrázku (práce na zahradě, ovoce, zelenina, v mateřské škole, na trhu, v obchodě, počasí...)
- využívání pracovních listů – ovoce, zelenina, pole, počasí
- grafomotorika s říkadly, verši, písněmi
- orientace v prostoru s využitím předložek místa, určování počtu, pojmů více, méně, stejně
- společné hraní v mateřské škole– zapojování rodičů do života mateřské školy, rozvoj tvořivosti a fantazie
- procházky po okolí mateřské školy
- zmínka o 28. říjnu – nad mapou ČR, významné budovy obce, nad pohledy Krásné Hory
- podpora dětských přátelství, zapojování nových a ostatních dětí
- rozvoj tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- vést děti k řešení konfliktu domluvou, neubližovat si navzájem
- práce dvojic nad společným úkolem (lepení draků apod
- v řízených činnostech vzájemné naslouchání si, střídání o slovo
- při četbě – rozbor mezilidských vztahů, správného a nesprávného chování či postojů
- další zlepšování úrovně základních společenských návyků
- pokračovat v začleňování se mezi vrstevníky a respektování jejich rozdílných vlastností a dovedností
- vnímat základní pravidla herní skupiny, podílet se na nich, řídit se jimi, přizpůsobit se společnému programu
- domlouvat společné řešení situací
- porovnávání práce v zemědělství dnes a dříve (práce lidí i techniky)
- ověřit si znalosti dětí z oblasti dopravní výchovy (chování na ulici, dopravní značení, prostředky)
- experimenty s přírodními materiály
- vztahy k místu, kde dítě žije (o 28. říjnu, nad mapou České republiky, glóbus, pohledy obce, pověsti z okolí Sedlčanska, např. Paměti plané růže, využití publikace Náš domov a Evropská unie
- při pobytech venku sledovat zásahy do přírodního prostředí – ochrana, ale i poškozování a ničení
- využívání encyklopedií k tématu

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Zvládat prostorovou orientaci
- Ovládat koordinaci ruky a oka
- Zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- Domluvit se slovy, odpovídat, slovně reagovat
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně se soustředit
- Respektovat dohodnutá pravidla

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- Spolupracovat s dospělým a domluvit se na společném řešení

D. Klíčové kompetence

- Aktivně si všímá co se kolem něho děje
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co zvládlo
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhý v okolním prostředí

III. MĚSÍC PADAJÍCÍHO LISTÍ

1. Listy nám napoví
2. Stromy, vítr, déšť a já
3. Když se čerti ženili

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvíjet poznatky o pohybových činnostech a jejich kvalitě (cvičení pro vady dolních končetin, jóga, správné dýchání...)
- rozvíjet komunikativní schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev
- posilovat přirozené poznávací city – zvědavost, radost, zájem
- rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v mateřské škole, dětské herní skupině)
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti slovesné, výtvarné, hudební i dramatické, produktivní i receptivní
- rozvíjet tvořivost, estetické vnímání, vyjadřování, tříbení vkusu
- osvojování si jednotlivých poznatků o přírodě, její rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) nabízí

- využívání všech druhů lokomoce, cviky pro správné cvičení těla
- motivovaná cvičení podle Hany Volfové – cvičení s netradičními materiály
- pohybové improvizace (šátky, stuhy...) na téma vítr, stromy
- hra na tělo, ozvěnu, cvičení v rytmu, sladit pohyb s hudbou, zpěvem
- příležitostné sportovní soutěžení se Sportovním klubem DA-BA Sedlčany
- pěvecké činnosti – adventní vystoupení
- zařazování her pro rozvoj motoriky – sestavování z přírodnin, víček... (individuálně v hrách, po obědě, odpoledne)
- grafické činnosti k tématu, skládání z papíru
- snažit se o pokrok v sebeobslužných a jednoduchých pracovních činnostech
- vyprávění o lese, podzimu, stromech, řemeslech (sadař, dřevorubec)

- praktické pozorování stromů, draka a jejich kresba, využití veršů, písní
- pozorování účinků větru
- práce s listy (frotáž, malba, kresba, modelování, lepení, skládání a sestavování, lisování, matematizace...)
- hádanky k tématu, prohlížení knih, poslech veršů, písní a pohádek před usnutím
- společné rozhovory, vyprávění příběhů s využitím obrázků
- rozvoj a kultivace estetického vnímání a cítění
- pomoci mladšímu dítěti i sobě navzájem, mít úctu ke starším lidem, prarodičům
- výroba dárků pro rodiče
- činnost hudební a hudebně pohybová – souhrn dvojic, skupinky, celého kolektivu, čestné sportování
- schopnost přizpůsobit se a spolupracovat
- vánoční zpívání – písně a koledy – výsledek vystoupení závisí na společné práci dětí
- šetrná manipulace s hračkami, knihami, vybavením mateřské školy
- pozorování stromů, listů, počasí....
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování s realitou života
- manipulace s různými materiály – přírodní i umělé

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Zachovávat správné držení těla
- Sladit pohyb se zpěvem
- Zacházet s přírodními i umělými materiály, s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických
- Základní matematické a číselné pojmy a dle potřeby je využívat
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, vyjadřovat se prostřednictvím hudebních činností
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

D. Klíčové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje a získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- Zpřesňuje si početní představy
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění (příprava Adventu)

IV. ČAS, KDY MYSLÍME NA DRUHÉ

1. Od adventu k vánocům

A. Dílčí vzdělávací cíle co učitel(ka) u dítěte podporuje

- rozvíjet užívání všech smyslů
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí
- rozvíjet produktivní řečové schopnosti
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické
- nabízet možnosti návštěv kulturních a uměleckých míst a vhodných akcí
- spolupracovat, spolupodílet se, přinášet ke společenství v mateřské škole
- rozvoj pocitu sounáležitosti s přírodou, lidmi, společností

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) nabízí

- koledy a zimní písně s pohybem
- nové aktivity – chůze po ledu, skluz na ledě – stanovení pravidel bezpečnosti a nutnost jejich dodržování
- rozvoj hrubé i jemné motoriky, užívání všech smyslů
- koordinace ruky a oka při práci s hudebními nástroji
- výroba dáreků pro rodiče (stříhání, lepení, natírání..)
- grafomotorika k tématu, využití Pracovních sešitů pro předškolní vzdělávání
- hádanky k tématu
- verše pro Mikuláše a čerta
- rozhovory u adventního věnce, pocity a těšení se na Vánoce
- nebát se vystoupit před cizími lidmi
- zpěv koled a vánočních písní
- poslech čtených příběhů, pohádek – vyžadovat koncentraci na činnost
- rozvoj tvořivosti a fantazie při vánočním vyrábění
- oceňování dětí za snahu a úsilí při přípravě dáreků a vánočního programu
- kulturně estetické dovednosti výtvarné a hudební
- připomínání si lidových zvyků, koleda
- vytváření vkusného a estetického prostředí – vánoční výzdoba mateřské školy – okna, chodby, herny, šatna, dveře, věnec...
- pozorování výzdoby po obci – hodnota lidské práce
- prvotní péče o ptactvo a lesní zvěř – sypání do krmítka, návštěva krmelce
- spolupráce se základní školou
- návštěva kostela - vystoupení

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem a hudbou
- Zvládnout jemnou motoriku
- Vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- Osamostatnit se v oblastech – osobní hygieny, stolování, oblékání, udržování čistoty a pořádku
- Mít přiměřenou sebedůvěru, prožívat radost ze zvládnutého
- Sledovat a vyprávět příběh
- Soustředí se na činnost a její dokončení
- Chápat prostorové pojmy
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, zachytit a vyjádřit své prožitky
- Zachází šetrně s hračkami, knihami
- Přemýšlí, uvažuje a snaží se vyjádřit svoji myšlenku, nápad
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

D. Klíčové kompetence

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společenských činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie....)
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- Chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Vnímá elementární matematické souvislosti

V. ZIMA JE TU

1. Věci kolem nás
2. Jak na čistotu
3. Hry a zimní sporty – s čím a jak si hraji
4. Půjdu k zápisu – hrajeme si na školu

A. Vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- rozvíjet pohybové dovednosti a v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu
- rozšiřovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry
- pojmenovávat většinu toho, čím je dítě obklopeno – hračky, pomůcky, oblečení, nástroje, přírodní úkazy

- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s neznámými dětmi, staršími a dospělými jedinci
- vytvářet u dětí povědomí o zdravém a odpovědném vztahu k sexualitě, k sociosexuálnímu chování
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje – aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvářet schopnosti přizpůsobit se přirozenému vývoji a běžným změnám
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o své zdraví i zdraví druhých
- soucítit s živou přírodou – péče o ptáky a lesní zvěř v zimě

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- Návštěvy tělocvičny základní školy – rozvoj hrubé i jemné motoriky, nové poznatky o tělovýchově a sportu, orientace v prostoru, cvičení na náradí a s náčiním apod.
- cvičení s hudbou
- sezónní činnosti – využívání ledu a sněhu
- zařazování cviků pro prevenci vad dolních končetin
- rozšiřování poznatků o těle a jeho zdraví (co prospívá, škodí, bezpečnost při zimních sportech...)
- rozvíjet dovednost správného držení tužky, pera (špetkový úchop), grafomotorické činnosti
- hra na školu, prohlížení a „čtení“ knížek, konverzace na téma škola, zápis, samostatné projevy na dané téma, verše, písně, znalost svého jména, bydliště,...
- výtvarné čarování – zima
- rozvoj slovní zásoby a vyjadřovacích schopností
- nenásilnou formou poznávat, rozlišovat a znát některé číslice, písmena, podporovat zájem o psanou podobu jazyka (hra na jména, slovní fotbal, hry s písmeny a čísly...)
- rozpoznávání geometrických tvarů, číselná řada, posuzování početnosti dvou souborů
- při sezónních činnostech venku – vzájemná ohleduplnost, půjčování náčiní, bezpečnost...
- divadelní hříčky, čtené příběhy, pohádky, verše ukazující pravidla soužití lidí a vytváření základní dětské představy o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí
- dodržovat dohodnutá pravidla chování
- řešení modelových situací, otázky a odpovědi k tématu
- podporování role školáka

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Zvládnout koordinaci oka a ruky
- Projevovat zájem o knížky, písmena, číslice, pozná své napsané jméno
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Obracet se na dospělého o pomoc, radu atd...

- Uvědomovat si své možnosti i limity
- Naslouchá druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, ptá se
- Sleduje očima zleva doprava
- Sluchově rozlišuje hlásky ve slovech, utvoří jednoduchý rým
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

D. Klíčové kompetence

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Při setkání s neznámými lidmi, či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- Má smysl pro povinnosti ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

VI. V ŘÍŠI POHÁDEK

1. Pohádky pro nejmenší
2. Z pohádky do pohádky
3. Ani den bez pohádky

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- uvědomění si vlastního těla, osvojení si nových poznatků o lidském těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj smyslů, fyzické psychické zdatnosti
- osvojování si dovedností a znalostí k podpoře zdraví
- rozvíjet pozornost, představivost a fantazii – posilování soustředěnosti, zvědavosti a zájmu
- rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností a kult. Projevu
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
- vytvářet prosociální postoje k druhému
- vést děti k obezřetnosti při setkávání s neznámými lidmi, umět požádat o pomoc
- rozvíjet estetické a tvůrčí schopnosti – slovesné a literární (poslech pohádek, veršů, reprodukce a dramatizace pohádek...)
- uvědomit si a chápat moudrost a životní zkušenosti vyplývající z literárních textů
- osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- pohybové ztvárnění pohádkových postav, děje, pohybové improvizace
- sestavování a procházení bludištěm (lana, židličky...), překážkové dráhy
- grafomotorická činnost, pracovní listy typu Šimon- stavby hradů, zámků – tvoření z papíru, kartonů, odpadového materiálu
- skládání papíru podle ukázky i slovních pokynů
- využívání souboru dřevěných loutek k rozvoji jemné motoriky
- využití literárních textů k poznávání různých lidských vlastností
- na základě poslechu, dramatizace známé pohádky, zapamatování textu, modulace hlasu, gestikulace, přiměřená hlasitost a následná reflexe (pocity dětí z kladné či záporné role)
- rozvoj fonemického sluchu (co slyšíš na začátku, konci slova)
- výtvarné zachycení prožitků a dojmů dětí z četby pohádek
- příležitostné sledování videa
- skládání pohádkové mozaiky, kostek, pexesa... - logické uvažování, kombinační schopnosti
- hraní rolí, dramatické činnosti - spolupráce
- činnosti ve dvojicích, skupinách (prohlížení knih, hledání ilustrací téhož autora apod.)
- skupinové pracovní činnosti s papírem a textilem
- návštěva místní knihovny nebo Městské knihovny v Sedlčanech
- nabídka pohádek klasických českých autorů (Němcová, Erben, Kárník, Bartoš, ...), příležitostně i zahraniční
- poslech veršovaných i prozaických pohádek
- hudebně pohybové činnosti vycházející z tématu
- činnosti náležející k přípravě prostředí pro dramatizaci (poslech, kulisy, doplňky, masky...)
- divadelní představení v mateřské škole

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím pohybem a sportem
- Porozumět slyšenému
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Formou her a dramatizace dokázat rozeznat dobro a zlo, pravdu a lež
- Vytvořit si pozitivní vztah ke kultuře a umění
- Mít přiměřenou sebedůvěru prožívat radost ze zvládnutého
- Chápat základní vztahy a souvislosti mezi jevy v přírodě

D. Klíčové kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, dramatickými, hudebními, výtvarnými...
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává – knížky, časopisy
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

VII. JAK SE RODÍ JARO

1. Kudy zima utekla
2. Kudy chodí jaro
3. Jaro na vsi

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové dovednosti (pohybové hry a činnosti, motivované pohyb. celky, prevence vad dolních končetin)
- rozvíjet kultivovaný projev
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- získávat schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet schopnost vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijmout základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj poznatků o přírodě, zvířatech, o její rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vážit si života ve všech jeho formách
- uvědomovat si nebezpečí v přírodě

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- motivovaný celek Jaro – pohyb s říkadly, napodobování zvířat, lokomoční cvičení s hudebním doprovodem
- vědomě napodobovat pohyby zvířat podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- cvičení s netradičními materiály – sluníčka, kinder vajíčka...
- Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte – cvičení Hany Dvořákové
- taneční improvizace, kultivace hudebně pohybového projevu dětí

- hry s balónky
- grafomotorické cviky s jarními tématy (klec pro zajíce, zajíček březňáček, kuře, publikace Veršované kresbičky...)
- pracovní činnosti s přírodními materiály
- četba jarních veršů a příběhu – poslechové činnosti s následným vyjadřováním pocitů a dojmů – motivace k výtvarnému vyjádření námětu
- podpora schopnosti zapamatovat si text – výběr veršů k velikonočům a pro besídku, upevňování fonemického sluchu a poznávání písmen
- výroba „jarní knihy“ – přiřazování, počet, pečlivost, dokončení úkolu...
- využívání Šimonových pracovních listů aj. - početní představy a prostorové souvislosti
- tradice velikonočních svátků – rozhovory, poslech, nácvič veršů, praktické prožívání
- mláďata – symbol jara
- spolupráce a domluva s ostatními při výtvarných, pracovních činnostech
- ekologické pořady Ochrany fauny Hrachov
- tradice a jarní zvyky – využívat příležitosti k jejich poznávání
- výroba dárků a přání pro rodiče a seniory v PD, různé výtvarné techniky a materiály
- jarní a velikonoční výzdoba oken a interiéru mateřské školy
- hudební činnosti (písničky s jarní tematikou, vyhánění zimy, přivolávání sluníčka)
- přímá pozorování změn v přírodě – jarní počasí, ovzduší, roční období
- vycházky do okolí Krásné Hory – cesta, louka, les, rybník, zkoumání a objevování stavu životního prostředí
- práce na školní zahradě
- hledání prvních lučních i zahradních květin
- poznávat možná nebezpečí v přírodě
- využití dětských encyklopedií
- kognitivní činnost

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Poznává rozmanitost přírody
- Všimá si změn a chápe, že jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje, proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)
- Přemýšlet, uvažovat a své myšlenky a úvahy vyjádřit
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimá si (nového, změněného, chybějícího)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- Zachovávat správné držení těla

D. Klíčové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků i pojmů
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje o jeho rozmanitostech a proměnách
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

VIII. ČARUJI, ČARUJI KRÁSNÝ DEN

1. Máme rádi zvířata
2. Pozor, děti, na silnici
3. Myslíme na maminky

A. Dílčí vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj ovládání pohybových a manipulačních schopností se zvýšenými nároky na jejich kvalitu
- rozvíjet mluvený projev dítěte, používat všechny druhy slov, cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii, předmatematické představy, třídění, řazení, práce dle pokynů učitelky
- upevňovat a umět vyjádřit citové vztahy ke svému okolí, živým bytostem (empatie, vstřícnost)
- učit se chránit bezpečí své i druhých, dopravní výchova
- budovat estetický vztah k životu
- připravit společně slavnosti pro maminku
- osvojování si jednoduchých poznatků o technickém prostředí, vývoji a jeho proměnách
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o rostliny, okolí, školní zahrada

B. Vzdělávací nabídka – co učitel dítěti nabízí

- říkadla o zvířatech a s jarní tematikou ke zlepšování a zkvalitňování pohybových dovedností
- rytmizace veršů, říkadel a využití dětských hudebních nástrojů při pohybu, pohybových hrách a hudebně a hudebně pohybových činnostech
- pohybové hry s dopravní tematikou – praporečky, barevné kroužky, semafor
- chůze a běh podél čáry, orientace v prostoru, reakce na zrakový a sluchový signál, spolupráce dětí...
- grafomotorika a pracovní listy k tématu – Učíme se mluvit

- rozlišovat co prospívá a co škodí zdraví – nebezpeční hrozící v dopravních situacích, řešení modelových situací a praktické vyzkoušení při pobytech venku
- cvičení s hudbou, hra na tělo
- práce s nůžkami, papírem, modelování
- přednes jarních veršů a veršů pro maminky, sestavování programu na besídku
- činnosti zaměřené na poznávání písmen, číslic, piktogramů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru, v rovině
- třídít a uspořádávat soubory, porovnávat počty
- kladení otázek a hledání odpovědí, tzv. kognitivní činnosti (co se ti líbí na mamince, za co bys chtěl poděkovat, nad čím se spolu smějete...)
- rozhovory nad rodinnými fotografiemi
- konstruktivní a smyslové hry, třídění
- matematizace s jarními zvířátky
- dopravní výchova – uplatnění videokazety Rozhodni se! a publikace Kluk z počítače
- praktické procvičování bezpečného chování na chodníku, při přecházení, hrách na náradí, chránit při účasti v dopravních situacích sebe i druhé
- přímá pozorování dopravních prostředků, dopravního provozu, strojů na polích při jarních pracích
- rychlení obilí, fazolí, větviček, břízy, zlatice, vrby...
- pěstitelské práce na školní zahradě
- přímá pozorování – zahrada, les, pole, louky
- význam Dne Země
- práce s encyklopediemi, obrazovým materiálem
- jarní hrátky rodičů a dětí

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Ovládá koordinaci ruky a oka – zachází s výtvarným materiálem, hudebními nástroji
- Učí se zpaměti krátké texty, vyslovuje zřetelně, přiměřeně hlasitě
- Mít povědomí v některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Rozlišuje některé obrazné symboly – dopravní značky, označení nebezpečí...
- Vyjadřuje nesouhlas situací, které to vyžadují (ohrožující, nebezpečný, nedovolených činnostech...)
- Uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, má povědomí o tom, jak se prakticky chránit (ví, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- Vědomě užívá všechny smysly
- Chápat funkci rodiny, jejích členů
- Mít poznatky z oblasti života zvířat, rostlin.....

D. Klíčové kompetence

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí
- V běžných situacích komunikuje bez zábran s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Zajímá se o druhé a i o to, co se kolem něho děje

IX. OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS

1. Cesty za poznáním (výlety, exkurze, vycházky po okolí)
2. Co je les?
3. Voda v přírodě

A. Vzdělávací cíle – co učitel(ka) u dítěte podporuje

- rozvoj a posilování fyzické a psychické zdatnosti – turistika
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky
- užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnost
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj vnímání, porozumění, poslechu, výslovnosti, vyváření pojmů, vyjadřování
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- posilování a vytváření prosociálních postojů a chování ve vztahu k druhým
- vytváření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře
- osvojovat si povědomí o vlastní sounáležitosti s ostatním světem
- rozvoj pocitu sounáležitosti s živou přírodou zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- chůze a běh v přírodním terénu
- orientace v členitém prostředí
- cvičení na školní zahradě, využití průlezků, překážkové dráhy
- motivovaná cvičení – stromy, les, vlnky, zvířata
- posilování fyzické i psychické zdatnosti - turistika
- bezpečné chování v lese, u rybníka
- poznávání zvuků, hlasů (ptáci, zvěř, dopravní prostředky, hudební nástroje...)
- konstruktivní a grafické činnosti
- vnímání, poslech, porozumění přírodě
- asociační hry (Co tě napadne, když se řekne...)

- komentování zážitků, přímé činnosti
- verše a písně k tématu, hudební hádanky
- čtení na pokračování – příběhy z přírody, o zvířatech
- cvičení paměti a souvislého vypravování
- cesty, labyrinty rozlišování tvarů, matematizace – orientace v ploše
- procvičování elementárních časových pojmy
- výlety, turistika
- strom, koloběh vody, výroba lesního koutku
- pohybové a hudebně pohybové hry, střídání v rolích, ohleduplnost, ochota přizpůsobit se
- sběr, manipulace a tvorba z přírodního materiálu
- přímá pozorování v lese, u vody, na louce, poli...
- prvky hravé ekologie v mateřské škole i venku
- oceňování přírodního prostředí
- poznávání ekosystémů – pozorování stavu životního prostředí
- poznávání zahradních a lučních květin – přímá pozorování a pak porovnávání s vyobrazením v atlasech
- práce s encyklopediemi, lupou, dalekohledem
- pozorování vývoje pulců a péče o ně

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Pojmenovává většinu, čím je obklopeno
- Chová se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi
- Je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- Těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních i kulturních krás
- Osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné, přínosné a zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Chápe prostorové pojmy, časové pojmy, orientuje se v prostoru i rovině
- Vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivní, výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických
- Obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

D. Klíčové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo, zvládlo
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

X. CO UŽ UMÍM

1. Týden dětské radosti
2. Kdo – co – čím?
3. Otázky a odpovědi
4. Radostné loučení

A. Dílčí vzdělávací cíle co učitel(ka) u dítěte podporuje

- zjištění úrovně očekávaných pohybových, manipulačních, grafických, pracovních a sebeobslužných kompetencí
- rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, osvojit si relativní citovou samostatnost
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, uvědomovat si rovnost lidí bez rozdílu barvy pleti
- citový vztah k mladším kamarádům
- podporovat schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty jimi uznávané
- kladení otázek a hledání odpovědí na problémy

B. Vzdělávací nabídka – co učitel(ka) dítěti nabízí

- Pohybové aktivity v terénu
- využití nářadí a náčiní
- činnosti ve družstvech – společný úspěch a spolupráce
- hry k tématu řemesla, povolání, lidské tělo, zdraví
- grafomotorika k tématu
- poznání za milion, „Hravá maturita“, absolventské vystoupení
- zapojení se do „absolventského vystoupení“
- luštění a vymýšlení hádanek, rýmování, rytmizování, jazykolamy
- pohybové hry - „čestná hra
- návštěva výstav, zámků, ZOO, pracovních provozů- prostřednictvím zábavných her ověřovat všeobecnou informovanost dětí, rozeznávání barev, tvarů, míru soustředěnosti, trpělivosti, logického uvažování, schopnosti pravolevé orientace – zábavné pracovní listy, smyslové hry, mandaly, obrázky Dopln, co schází, Logicco piccolo, Obrázkové loto, matematické hrátky
- zaměřená pozorování v netradičních prostředích – exkurze, výlety
- práce na školní zahradě
- hledání odpovědí na různé problémy týkající se přírody a ochrany životního prostředí
- využívání encyklopedií a odborných publikací
- bezpečná orientace v okolí domova, mateřské školy, v obci
- uvědomovat si možná nebezpečí – manipulace s některými předměty, přístroji, kontakt se zvířaty, cizími lidmi...
- aktivně se zapojovat do péče o okolní životní prostředí

C. Očekávané výstupy – co dítě zpravidla na konci předškolního období dokáže

- Aktivně se pohybovat a zdokonalovat se v pohybové zdatnosti
- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané se spojením se zdravím, pohybem a sportem
- Dodržuje pravidla, na kterých se společně s dětmi domluvily
- Poznává s radostí
- Komunikovat, dorozumívat, předávat poznatky
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní pokroky (sebehodnocení)
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- Podílet se na organizaci hry a činnosti, spolupracovat s ostatními
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

D. Klíčové kompetence

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi
- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Základním principem našeho ŠVP je uplatňování skupinových činností, v jedné třídě jsou děti různého věku.

Toto vyžaduje maximální přítomnost obou učitelek ve třídě, zejména při navozených činnostech a pobytech venku.

Překrývání je v dle možností zajištěno v obou třídách

Plnění cílů našeho programu je podmíněno právě součinností obou učitelek. Jedině tak lze zajistit individuální péči o děti a respektovat rozdílné schopnosti dětí.

Všechny učitelky se podle finančních možností školy zúčastňují různých seminářů k rozšíření poznatků a získání nových nápadů pro každodenní práci s dětmi.

6.2. Nadstandartní aktivity

Besídky pro rodiče, Vítání adventu, Balonková slavnost, nabídka divadel, ekologické programy, hudební pořady, lyžařský výcvik, hrátky pro děti a rodiče, spolupráce se školou a městským úřadem, výlety, poznávací vycházky, koledování, projektové dny, logopedická prevence, ateliérové focení, spolupráce se zemědělským družstvem, den dětí, spolupráce s knihovnou, spolupráce s lékárnou, spolupráce s kadeřnicí, spolupráce se záchranou službou, spolupráce s hasiči, kino a divadlo Příbram a Sedlčany, spaní v mateřské škole, loučení s předškoláky, čertovská nadílka, čarodějnice...

Spolupracovníci školy

Sdružení rodičů
Pedagogicko-psychologická poradna Příbram
Centrum ekologické výchovy Ochrany fauny ČR Hrachov
Logopedická poradna Sedlčany
Nestátní zdravotnické zařízení Prima Vizus, o.p.s. – screening zraku
Městská knihovna Krásná Hora nad Vltavou

7. Evaluační systém

Pedagogická evaluace

Probíhá na základě:

A) Hodnocení individuálních výsledků dětí

1. Formou poznámek a hodnotících postřehů v třídní knize.
2. Rozhovory a diskuse mezi učitelkami.
3. Individuální zápisy v sešitech.
4. Formou diagnostických listů – zápisy 2x ročně.
5. Kontrolou výsledků účinků IP a její úpravou věnované dětem s odkladem školní docházky a dětem výrazněji problémovým.
6. Konzultační hodiny s rodiči.

B) Hodnocení pedagogů a zaměstnanců školy

1. Kritéria hodnocení.
2. Pomocí výsledků kontrol a hospitací.
3. Sebehodnocení.

C) Hodnocení činnosti školy rodiči

1. Anketa nebo dotazník.
2. Při schůzkách SRPDŠ.

Výstupy naší evaluace

- výstupní analýza
- vyhodnocení školního roku s konkrétními závěry pro další plánování
- diagnostické listy dětí, portfolia
- průběžná opatření na základně hodnocených postřehů v třídní knize

PLÁN EVALUACE

Předmět	Metody a techniky	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace ŠVP	Pedagogické rady	Na konci školního roku	Vedoucí učitelka Ředitelka
Vyhodnocování výchovně vzdělávací činností	Třídní kniha Hospitalace	Průběžně	Učitelky Ředitelka
Vyhodnocování individuálního rozvoje dětí	Diagnostické listy Individuální záznamy Třídní kniha	2 x ročně Průběžně	učitelky
Spoluúčast rodičů	Schůzky s rodiči Nástěnky Stránky školy Dotazník Akce školy	Průběžně	Učitelky Ředitelka
Evaluace prostředí a podmínek vzdělávání	Pedagogické rady Provozní porady	Dle potřeby Konec školního roku	Vedoucí učitelka Ředitelka

PŘÍLOHA ŠVP

LOGOPEDICKÁ PREVENCE

Motto: „ To, čím se liší člověk od zvířat, jest rozum a řeč. První má pro svou potřebu, druhé pro bližní, proto má o to oboje stejně pečovatí...“

J. A. KOMENSKÝ

V naší logopedické prevenci nejde o klasickou nápravu a diagnostiku hlásek (tu zajišťují logopedičtí odborníci v logopedických poradnách).

Obsahem logopedické prevence jsou pro paní učitelky a případně asistenta pedagoga dechová, artikulační a sluchová cvičení, gymnastika mluvidel, hudebně pohybové hry, logopedické básně, grafomotorická cvičení a jazykové hry, napomáhají nenásilnému správnému rozvoji řeči.

Osvědčil se tzv. „ranní kruh“ či „ranní chvilka“ a odpolední hravé logopedické chvilky. Děti hravou formou učíme ovládat mluvidla, procvičujeme jejich paměť, smysl pro rytmus, představivost, slovní zásobu, fonetický sluch, komunikační dovednosti, prožívají radost ze hry a učí se jemné motorice.

Mezi dobrým vývojem řeči a obratným ovládním jemných pohybů rukou – zejména prstů existují pevné vzájemné vztahy.

Vždy na začátku školního roku logopedická asistentka provádí logopedickou depistáž (prověrku stavu mluvidel, sluchu, výslovnosti jednotlivých hlásek) a doporučí a navrhne rodičům způsob nápravy nesprávné výslovnosti.

Na přání rodičů lze zajistit individuální či skupinové schůzky (rodič, dítě, logopedická asistentka) a pravidelně procvičovat mluvidla (polohování a hybnost jazyka, artikulační cvičení, říkanky spojené s grafickým záznamem, fonetické hry...)

Při prevenci respektujeme přirozený řečový vývoj dítěte, vycházíme od jednodušších hlásek k obtížným. Tzn.: A E I O U – M B P – F V – H CH J – N D T – Ň Ď ť – K G – C S Z – Č Š Ž – L R Ř.

Pro zdárný vývoj řeči dítěte počítáme s těsnou spoluprací rodiny.

Správný vzor, trpělivost, důslednost, společné hry, vyprávění, zpěv, prohlížení knížek, popis a pozorování svého okolí – to vše přispívá ke správné výslovnosti. Přejít dítěte z MŠ do 1. třídy je vážným krokem do života a kdo z nás by nechtěl malému človíčku tento krok alespoň trochu usnadnit?

Odborné publikace, z kterých čerpáme:

Učíme se mluvit (Malý logopedický slovník)

Rozumiš mi? (logopedická cvičení a hry k odstraňování špatné výslovnosti)

Logopedická prevence D. Kutálková

Škola řeči

Zlatý klíček (100 říkánek ke správné výslovnosti)

Šimonovy pracovní listy (Logopedická cvičení I. a II., Rozvoj obratnosti mluvidel a nácvik dýchání)

pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte H. Dvořáková

HRAVÁ EKOLOGIE

Motto: Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví, jak a proč, a nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučit – největší slovo ze všech – DÍVEJ SE.

Hravá ekologie nám slouží k obnovení úcty k přírodě, k porozumění základním přírodním zákonům a funkcím.

Při hravé ekologii uplatňujeme tyto **zásady**:

- získáváme vědomosti a znalosti z oblasti ekologie a předáváme je vhodnou formou dětem
- poskytujeme dětem příležitosti k aktivnímu pohybu v přírodě se zřetelem na vlastní prožitky a tvořivost, což by mělo vést k jejich aktivnímu zapojení do péče a ochrany životního prostředí

OBSAH:

- pravidelně s dětmi pečujeme o kousek živé přírody – o záhonky na školní zahradě, sázíme, sejeme, plejeme, zaléváme, shrabujeme trávník, příležitostně vysazujeme semenáčky...
- rychlíme větvičky třešní, zlatice, obilí, pozorujeme klíčící fazole...
- udržujeme v čistotě prostředí našich vycházek
- snažíme se v MŠ dodržovat zásady tzv. „domácí ekologie“ – šetříme vodou, energií, papírem, používáme odpadový materiál k dalšímu zpracování ve výtvarných a pracovních činnostech
- příroda nám je stálou inspirací k výtvarným a pracovním činnostem, poskytuje nám materiál k tvořivé činnosti s přírodninami, dává příležitost k hrám na rozvoj pohyblivosti, šikovnosti, citové zaujatosti, k záměrnému pozorování a vnímání jejího koloběhu, k hmatovým a kopírovacím hrám, k tvořivým odpoledním chvilčkám s rodiči
- pravidelné návštěvy lesa, rybníků, luk, polních cest a okolních zahrad nám nabízejí možnost procítit, prožít a poznat přírodní zákonitosti a zároveň v nás probouzejí pocit zodpovědnosti za své chování v přírodě
- pravidelně spolupracujeme s Ochranou fauny Hrachov
- děti se účastní výukových ekologických programů

Při hravé ekologii se necháváme inspirovat např. těmito **publikacemi**:

Ekologická výchova nejmenších a malých
Les a praktická výchova v MŠ
50 nápadů pro děti k záchraně Země
Zvídavý pozorovatel
Nápady pro mrňata a škvřata
Průvodce naší přírodou

Sledujeme novinky z Podblanického ekocentra ČSPO Vlašim a Ochrany fauny z Hrachova. Opíráme se o zkušenosti dětí z domova a těšíme se na spolupráci s rodiči. Spolupracovali jsme se ZŠ při sběru papíru, víček a baterií

CESTY KE ZDRAVÍ – PREVENCE VAD DOLNÍCH KONČETIN

V roce 1998 se poprvé v našem koncepčním plánu školy objevilo kompenzační cvičení vad dolních končetin.

Alarmujícím pro nás bylo zjištění, že podle lékařských statistik až třetina dětí přichází do školy s nohama různě poškozenými.

Správné je heslo, že jeden pár nohou nám musí vystačit na celý život. A aby nohy byly zdravé, k tomu právě slouží naše cvičení a správné obouvání od dětství.

V tomto apelujeme na rodiče, aby děti nosily zdravotně nezávadnou obuv.

Naším nápravným cvičením se snažíme předcházet vzniku deformit nohou.

Účelem cvičení je posílení svalstva nohy a protažení zkrácených svalových skupin.

Cvičení uskutečňujeme především dopoledne při pohybových aktivitách nebo v rámci odpoledních zájmových činností.

Cvičíme buď se zatížením nebo bez zatížení dolních končetin – tzn. vleže nebo vsedě.

Při cvičení využíváme různé náčiní jako stuhy, šátečky, míčky, papírové kuličky, rohože, lano...

Cvičíme také při hudbě a v rytmu říkadel.

Cviky dětem vysvětlujeme a názorně předvádíme.

Cviky se provádějí s určitým úsilím a neodbýváme je.

Naše cvičení je podloženo odbornou spoluprací s Podologickou poradnou v Sedlčanech.

Cviky jsme konzultovaly se zdravotní sestrou pí Maškovou.

Cvičíme podle vlastního zpracovaného seznamu cviků, využíváme i cviků z cyklu „Pro spokojenost Vašich nohou“ profesora MUDr. R. Kubáta DrSc. a cviků, které doporučuje Ortopedika s. r. o., kde je odborným zástupcem Mgr. K. Plzák.

Při projevení zájmu rodičů zorganizujeme tzv. „Odpolední chvílky s rodiči“, při kterých předvedeme cvičení s dětmi, nabídneme k prohlédnutí obrázky tzv. „zdravé dětské boty“ a nabídneme k prostudování odborné články s danou tematikou, zorganizujeme přednášku s praktickými ukázkami na dané téma s rehabilitačními sestrami

DODATEK KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU - ZMĚNY

Školní rok 2005-2006:

Je otevřena druhá třída MŠ, nachází se v přízemí budovy, vpravo od hlavních dveří (bývalá školní družina). Kapacita MŠ zvýšena na 40 dětí.

Školní rok 2009 –2010

Zahrada školky je vybavena jednou věží „Tomovy parky“, houpacími prvky, pískovištěm, domečkem, lavicí se stolem.

Školní rok 2010-2011

Od 1. 9. 2010 kapacita MŠ zvýšena na 44 dětí.

V říjnu 2010 byla dokončena rekonstrukce ZŠ a MŠ Krásná Hora n.Vlt.:

V budově mateřské školy byla vyměněna okna, zateplena fasáda a topení uhlím bylo změněno na topení tepelnými čerpadly.

Tato rekonstrukce výrazně přispěla k vylepšení vnitřního prostředí školy a výraznému zlepšení tepelné pohody v budově.

Školní rok 2011-2012

Obnova dětského nábytku v horní třídě – stoly a židličky dle věku dětí

Školní rok 2012-2013

Nová nábytková stěna s kontejnery v herně horní třídy

Školní rok 2014-2015

V horní třídě položen nový koberec a celková rekonstrukce sociálního zařízení v přízemí

Školní rok 2015-2016

Na základě absolvování letní školy Začít spolu, nově aplikovány některé prvky tohoto programu – vytvoření center aktivit

Školní rok 2017-2018

Vymalována horní třída, kancelář MŠ, nové stoly a knihovna do kanceláře, výmalba chodeb, vyměněna světla

Výměna a doplnění nábytku v kuchyni – varná deska, trouba, úložné skříňky
Notebook, tiskárna.

Školní rok 2018-2019

Ve spodní třídě oprava stěn, vymalování, třídě výměna světel, nová elektroinstalace, část nábytku, koberec, vstupní čistící zóna.

Výmalba šatny a postupná výzdoba motivy z Krtka

Školní rok 2019-2020

Provoz mateřské školy ovlivnila pandemie covidu – výukové materiály byly umístovány na společných webových stránkách.

Spolupráce se sdružením MASS – nabídka her a aktivit s Vendulou Vrzalovou

Poprvé jsme přijali nabídku lyžařského střediska Moníneec.

V

Školní rok 2020-2021

Přetrvává covidová doba – nabídly jsme rodičům a dětem turistické stezky s plněním úkolů

– Velikonoční hra a Čarodějnická stezka

Zakoupení mobilního telefonu

Využívání nového technického ateliéru (bývalé dílny ZŠ)

Projektový týden ke 100. výročí České republiky

Školní rok 2021-2022

Vybavení horní třídy – nová dětská sedačka + taburetky a regál s kolečky

Vybavení spodní třídy – kuchyňský dřez s policemi

Vybavení dvorečku před technickým ateliérem – dětské stoly + lavice

Vybavení školní zahrady – houpadla a trojhrazda

Zakoupení nové myčky Beko

Nově jsme zavedly konání vystoupení pro rodiče v restauraci Na Sále

Školní rok 2022-2023

Navázána spolupráce s domovem pro seniory Milešov – představení, dárky

Školní rok 2023-2024

Nákup stolu a židlí pro paní učitelky do jídelny a kávovaru

Vybavení horní třídy – nová dětská kuchyňka

Zahájení tradice konání Mikulášské nadílky v Pohádkové kovárně v Selibově